

Výběr SŠ: Motivace a záliby dítěte jsou víc než studijní předpoklady

Praha 11. ledna 2022

Už za pár týdnů čeká kolem sta tisíc devátáků zlomové rozhodnutí. Do 1. března je třeba podat přihlášku na střední školu bez talentové zkoušky. Jak vybrat tu správnou školu a na poslední chvíli nešlápnout vedle?

Podle průzkumu Soukromé střední školy výpočetní techniky (SSŠVT) si o výběru střední školy rozhodují dvě pětiny dětí zcela samy. Na druhou stranu s rodiči se o svém dalším stupni vzdělávání radí víc než polovina žáků. „Obvykle si střední školu vytipují bezmála dvě třetiny uchazečů až v devátém ročníku, zbytek má jasno už od osmé třídy a někteří dokonce ještě dřív. Letos jsme zaznamenali zvýšený zájem o dny otevřených dveří. Je znát, že kvůli zavřeným školám v minulém školním roce se většina uchazečů rozhoduje až nyní, kdy mají možnost školu navštívit osobně,“ uvedl ředitel SSŠVT Martin Vodička.

Nabídka středních škol je široká, k užšímu výběru se žáci dostanou po zodpovězení jedné otázky: mám konkrétní zájem, kterému se chci věnovat i profesně, anebo dám ještě přednost všeobecnému vzdělávání? „Každá střední škola představuje přípravu na budoucí povolání, proto by její výběr neměl nikdo podcenit. Už nyní je třeba školu vybírat v perspektivě jednotlivých oborů na pracovním trhu. Máme zkušenosti s absolventy maturitních oborů i vysokých škol, kteří si následně dodělávají výuční list, a to z důvodu vlastního rozvoje v rámci oboru, například stavař, který se chce naučit klempířské práce, anebo ve svém dosavadním koníčku spatřili profesi, která je bude bavit a velmi dobře je uživí,“ poukázal Miloslav Janeček, ředitel Střední odborné školy Jarov (SOŠJ).

1. Motivace dítěte

Výběr školy by měl proto především ladit se zájmy dítěte. Studijní předpoklady jsou také důležité, aby žák na učivo „stačil“. Ovšem ani sebechytřejší student nebude ve škole spokojený a úspěšný bez vnitřní motivace. „Na prospěchu a celkové pohodě dítěte se vždy projeví, když ho obor baví nebo mu velký smysl nedává. Když má například dítě vztah ke dřevu, je volba jen o tom, zda jít na tříletý učební obor truhlář s výučním listem a možností dvouleté maturitní nástavby, nebo rovnou na maturitní obor stejného zaměření. Z pozice

zaměstnavatelů je v posledních letech poptávána právě pětiletá varianta, kdy má absolvent výuční list i maturitu,“ potvrdil Miloslav Janeček.

2. Porada s výchovným poradcem

Ne každý je ve 14 letech jasně vyhraněný. Možnosti specializace, které by mu seděly, pak může probrat se školním psychologem nebo kariérovým poradcem. „Děti někdy bývají zaskočeny nároky, se kterými se poprvé setkají na střední škole, a pokud na to nejsou připravené nebo je výuka nebaví, rychle ztrácí chuť do studia. Ohledně silných a slabých stránek dítěte může pomoci i výchovný poradce ze základní školy, který zná schopnosti a předpoklady žáka. Například uchazeč o studium ICT by určitě neměl mít odpor k matematice, ale žádná další specifika ke studiu nepotřebuje, od toho je tu výuka vedená odbornými učiteli, při které se vše naučí. Uchazeč si však nesmí plést programování s hraním počítačových her, to by byl zklamaný,“ vyjmenoval Martin Vodička, ředitel školy zaměřené na ITC obory.

3. Objektivní srovnání vytipovaných škol

Když už deváták ví, jaké zaměření a typ škol by mu vyhovovaly, čeká ho nejspíš úkol nejtěžší – vybrat si z moře nabídek státních i soukromých institucí maximálně dva obory vzdělávání, na které je možné podat přihlášku. Více vytipovaných škol lze dobře porovnat na základě informací České školní inspekce. Na rozdíl od webů a sociálních sítí škol, které jsou vedeny v co nejlepším duchu, zprávy školní inspekce nic nezastírají a uchazeči v nich naleznou objektivní odpovědi na nejčastější dotazy. „Jedná se o skutečně nezávislé hodnocení školy, přístupné na webu školní inspekce. Ze zprávy uchazeči zjistí, zda je škola na nadstandardní nebo podprůměrné úrovni v kvalitě výuky a výsledcích žáků, zda modernizuje své vybavení, jak vede předměty cizích jazyků nebo jaké žákům nabízí aktivity nad rámec výuky. Rodiče také velmi zajímá, jak si škola vede u maturit, což je opět snadno dohledatelné na webových stránkách Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání (CERMATu),“ poradil Martin Vodička.

4. Osobní zkušenost a dojmy

Nic se však nevyrovná osobní návštěvě školy, diskusi se stávajícími studenty nebo získání autentických postřehů od absolventů. Ostatně podle průzkumu SSŠVT má celá třetina

uchazečů doporučení na školu právě od svých starších kamarádů. „Naši studenti se dnů otevřených dveří přímo účastní a dokreslují atmosféru školy. Uchazeči o studium se s nimi mohou bavit o všem, co je zajímavé, a v přítomnosti dospělého by se třeba styděli zeptat, například o kvalitě učitelů a úrovni výuky,“ popsal Martin Vodička.

S tím, že dny otevřených dveří jsou při výběru školy klíčové, souhlasí i ředitel SOŠ Jarov: „Minulý rok musely být dny otevřených dveří zrušeny a velmi tehdejší uchazečům i nám učitelům chyběly. Pokud se žák rozhodne pro studium řemesla, často ještě tápe ve volbě zaměření, přihlášky však může podat jen na dva obory. Doporučoval bych proto každému ještě stihnout poslední termíny dnů otevřených dveří, které školy mívají až do února. Prohlídka odborných pracovišť školy a možnost popovídání si se současnými žáky a učiteli odborného výcviku každému uchazeči hodně napoví,“ řekl Miloslav Janeček.

5. Rychlý vývoj oborů žádá dobré vybavení škol

Především v řemeslných a informativních oborech je třeba klást důraz na praktické vzdělávání a moderní technologie. Pokud škola není patřičně vybavená, nemůže žáky dostatečně připravit na rychle se vyvíjející trh práce. „Stavební a dřevařské obory by měly mít k dispozici špičkově vybavené dílny a pro studenty zahradnických oborů je velkým přínosem vlastní školní zahrada se skleníky. Zahradnická část naší školy má nejdelší tradici, která sahá až do roku 1909. Nyní nabízíme téměř 40 různých oborů, které často vyučujeme jako jediní nebo jedni z mála v republice, mezi ně patří například obory kamnář nebo sklenář,“ nastínil Miloslav Janeček.

Stejně je to také s obory ICT a vybavením učeben. Obvyklým nešvarem bývají zastaralá zařízení, která nemohou pokrýt nároky desítek studentů, a nízký počet praktických hodin. „Při srovnání počtu žáků a počítačových učeben ve škole je vždy patrné, jak častá bude výuka ICT přímo na počítačích. Kvalitní výuka ICT je spojena s moderními technologiemi, které by měly být pravidelně aktualizovány. Se zastaralými počítači a bez dalších investic nemůže fungovat,“ poukázal Martin Vodička, jehož škola disponuje cca 170 výukovými počítači, včetně sady nových přístrojů DELL Precision T3640 s výkonnou konfigurací. Školné se tu dlouhodobě drží na 19 500 Kč za rok, navíc v loňském školním roce škola vyplatila studentům 125 tisíc korun na prospěchových stipendiích.

Mgr. Eliška Crkovská

SOUKROMÁ STŘEDNÍ ŠKOLA VÝPOČETNÍ TECHNIKY, www.sssvt.cz

Soukromá střední škola výpočetní techniky (SSŠVT) se od svého založení v roce 1994 specializuje na výuku maturitních oborů zaměřených na informační technologie. Zároveň je také spolutvůrcem těchto oborů. V současné době škola nabízí studentům tři specializace: grafické systémy a tvorbu webových stránek, správu počítačových sítí, programování a databázové systémy. Kvalita pedagogického sboru, důraz na samostatné myšlení studentů a neustále modernizované vybavení školy se každý rok promítají do bezmála sto procentní úspěšnosti absolventů při přijímacích zkouškách na VŠ. Mimo to se studenti uplatňují v širokém spektru zaměstnání spojených s využitím výpočetní techniky a informačních technologií. Roční školné činí 19 500 Kč. SSŠVT je členem Sdružení soukromých škol ČMS.

STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA JAROV, www.skolajarov.cz

Střední odborná škola Jarov spojuje hned několik různorodých zaměření – stavební, dřevařské, zahradnické a sportovní. Nabízí vzdělávání ve čtyřletých studijních a tříletých učebních oborech. Studijní obory jsou zakončeny maturitou, učební obory výučním listem. Na tříleté učební obory se dá navázat v rámci dvouletého denního nástavbového studia zakončeného maturitou. Škola zároveň zajišťuje výuku v oborech určených absolventům speciálních základních škol nebo žákům se specifickými vzdělávacími potřebami.

Učební obory: instalatér, kamnář, klempíř, kominík, malíř, montér vodovodů a kanalizací, pokrývač, podlahář, sklenář, strojírenské práce, tesař, truhlář, zahradník, zámečnický, zedník.
Maturitní obory: dřevostavby, management ve sportu, management ve stavebnictví, stavební obnova, technická zařízení budov, zahradnictví.